

Dialogproces forud for udarbejdelse af forslag til Natura 2000-planer for 2022-27

Referat fra møde med foreninger, organisationer, nationalparkbestyrelser og kommuner den 24. september 2020 på Skype i Midtjylland.
I mødet deltog 8 Kommuner, Danmarks Jægerforbund, DN, DANVA, Friluftsrådet, Dansk Akvakultur, Skovdyrkerne Vestjylland og Lemvig Landboforening
Deltagerliste ses bagest i referatet.

Referat

Dagsordenspunkt	MSTs oplæg i punktform/MST svar på spørgsmål	Navn + input fra deltagere	Overordnet emneinddeling
Velkommen og indledning	Velkomst ved Jess Jørgensen. Orientering om at oplæg + referat lægges på MSTs hjemmeside MST ønsker dialog, ideer og forslag. Vi kender ikke rammerne, økonomi mv., men vi vil gerne høre jeres input. Orientering: <ul style="list-style-type: none">- udskudte markvandring- høring af planer senere		

Hvorfor laver vi planer for Natura 2000-områderne?			
Hvor langt er vi? Og hvem gør hvad?			
Hvornår kan man bidrage med hvad?	Dialogfase Høring af Natura 2000 planer Høring af handleplaner Løbende kommunal dialog		
Hvor man kan man finde data?			
Eksempler fra lokale basisanalyser	67 Natura 2000 områder, heraf 9 rent marine i Midtjylland. Naturtyper med hovedudbredelsen i Midtjylland: Heder, indlandsklitter, enebærkrat, hængesæk, sure overdrev, kildevæld, bøg på mor med kristtorn og stilkegekrat. Arter med hovedudbredelsen i Midtjylland: Gul stenbræk, vandranke, grøn kølleguldsmed, bæver, blank seglmos og skestork. Gennemgang af indhold i en basisanalyse. LIFE IP Natureman som eksempel		
Hvad er næste skridt?	Inspiration til at pege på målsætninger, og hvilke indsatser der kan gennemføres i den kommende planperiode.		

	MST skal opveje målsætninger/indsatser ud fra den givne økonomi.		
Spørgsmål / kommentarer	<p>Jess Jørgensen (MST): I Landbrugsstyrelsen kigges der på, hvordan støtteordningerne er skruet sammen og på nuværende tidspunkt kan nogle ordninger være uhensigtsmæssige.</p> <p>Jess Jørgensen (MST): I forhold til opgjorte indsatser er det et forsøg på at fremskaffe tilgængeligt data, og der er stor forskel på hvor let tilgængelig data om tiltag er. Det er et forsøg på at give et billede af hvilke tiltag, som vi ved der er foretaget i den kommende planperiode. Indsatsopgørelse er en svær størrelse, da nogle kommuner er nemmere at få oplysninger fra end andre.</p> <p>Jess Jørgensen (MST): De kommende handleplaner giver mulighed for, at sætte fokus på kommunens egne indsatser.</p>	<p>Jørgen Lissner (MST): Har kommunerne svært/et problem med at skaffe dyr til græsning på naturtyperne?</p> <p>Bente Sørensen (Silkeborg Kommune): Ja, steder må græsning opgives da støtteordningerne passer dårligt til disse naturtyper. Lodsejere er derfor bange for at få bøder, fratræk mm. af landbrugsstøtten. Landmænd kører trætte i ordningerne.</p> <p>Bente Sørensen (Silkeborg Kommune): Mht. indsatser i basisanalyserne: De indsatser der er angivet i basisanalyserne er kun de indsatser der er givet tilskud til, mens de indsatser kommuner selv har lavet blot er indsat i et bilag som en lille gnidret tabel. Ikke nogen beskrivelse hertil.</p> <p>Bente Sørensen (Silkeborg Kommune): Har i forsøgt at ringe rundt til kommunerne? I Silkeborg Kommune laver man egne aftaler om græsning, hvor kommunen dagen efter lodsejeraftaler kommer ud og sætter hegn op. Når kommunernes egne indsatser ikke er opgjort sidder kommunerne med en følelse af at deres egen indsatser ikke</p>	<p>Tilskudsordninger</p> <p>Indsatser</p>

	<p>Stephan Lund (MST): DCE laver forstyrrelsesrapporter over områderne, og Naturstyrelsen forvalter og er ansvarlig for vildtreservaterne. Der laves således vurderinger af forstyrrelser, men ikke specifik overvågning.</p>	<p>betyder noget for Miljøstyrelsen.</p> <p>Bente Sørensen (Silkeborg Kommune): Kommunerne har brugt lang tid på at indtegne indsatsområder i Miljøstyrelsens GIS-system. Når man ikke kan se anvendelsen af disse data betyder det så at kommunerne slipper for indtegningsopgaven fremadrettet.</p> <p>Nina Svanborg (DN-Lemvig): Mangel på husdyr. Bureaukratiet gør at det er svært, at få græsning på arealer under 10 ha. Det skal dog overvejes om man i stedet kan lave helårsgræsning, så der kan nås større områder med færre dyr. Man burde forhindre græsningsstøtte og arealtilskud på de samme arealer. Da græsningsstøtte ofte giver en forkert græsning (periodisk en for hård græsning).</p> <p>Iben hove Sørensen (Danmarks Jægerforbund): Spørgsmål angående forstyrrelser/adgangsforbud i yngletiden. Er der undersøgelser/overvågning af om disse forstyrrelsesforbud bliver overholdt.</p> <p>Nina Svanborg (DN-Lemvig): Vil gerne slå et slag for vintergræsning. Vedrørende opvækst, så kan vintergræsning gøre en forskel, da dyrene tager nogle andre planter</p>	
--	---	---	--

	<p>Jess Jørgensen (MST): Nej, det er der ikke. Den øvelse/proces er overstået og var en del af Landbrugspakken.</p> <p>Jess Jørgensen (MST): Indeværende programperiode varer til 2021. Herefter tages der hul på en ny programperiode. Der sker løbende opdateringer af de tekniske anvisninger efter hver overvågningsperiode, frem mod at man skal i gang med en ny programperiode.</p>	<p>om vinteren.</p> <p>Jess Jørgensen (MST): Nogle kommuner med erfaring af vintergræsning/helårsgræsning?</p> <p>Bente Sørensen (Silkeborg Kommune): Helårsafgræsning/vintergræsning passer ikke til eksisterende tilskudsordninger.</p> <p>Nina Svanborg (DN-Lemvig): Helårsgræsning kan godt give mening med vinter/helårsgræsning under de rette omstændigheder. Også vedr. græsningstilskud, sparer vinter opbevaring, men får ikke areal tilskud.</p> <p>Jens Frydendal: Er der mulighed for udvidelse af Natura 2000 områder i denne fase.</p> <p>Iben Hove Sørensen (Danmarks Jægerforbund): Tekniske anvisninger til overvågning, bliver de opdateret nu her?</p>	
--	--	--	--

	<p>Jess Jørgensen (MST): Overvågningsprogrammet for den nye programperiode kommer i høring. Der er ikke høring af de tekniske anvisninger. MST spiller ind med erfaring fra overvågningen, og Aarhus Universitet spiller ind med ny viden om arter.</p> <p>Stephan Lund (MST): NOVANA-overvågningen har to formål. 1) At bidrage til bestandsopgørelser til Artikel 12 til senere afrapportering til EU. 2) At indsamle overvågningsdata til Natura 2000 områderne. NOVANA-overvågningen bliver løbende justeret, og det er målet med overvågningsprogrammet, at man på sigt vil kunne udtale sig om bestandsudviklingen inden for et bestemt område.</p>	<p>Iben Hove Sørensen (Danmarks Jægerforbund): Hvornår kan man kommentere på overvågningsprogrammet?</p> <p>Iben Hove Sørensen (Danmarks Jægerforbund): Mener at fugleovervågningen i en lang periode ikke er sket på en måde, hvor det er muligt at vurderer artens udvikling i specifikke områder.</p>	
--	---	--	--

Deltagerliste:

Jess Jørgensen (MST MJY)

Stephan Skaarup Båsen Lund (MST MJY)

Henriette Bjerregård (MST MJY)

Jørgen Lissner (MST MJY)

Lea Brinkkjær Estø (MST ODE)

20 deltagere:

Iben Hove Sørensen (Danmarks Jægerforbund)

Jens Johan Brogaard (DN-Lemvig)

Dorte Skræm (DANVA)

Heidi Birkmose (Ikast-Brande kommune)

Jens Frydendal (Tjele)
Allan Kjær Villesen (Friluftsrådet, Kreds Limfjord Syd)
Flemming Bak og Knud Erik Christensen (Danmarks Naturfredningsforening)
Bente Sørensen (Silkeborg kommune)
Torben Høj Nielsen (Holstebro kommune)
Martin Friss Larsen (Struer kommune)
Lisbeth Jess Plesner (Dansk Akvakultur)
Krista Katrine Bernth og Trine Fomsgaard Schaltz (Skive kommune)
Per Kamp (Skovdyrkerne Vestjylland)
Inger Hejlesen (Lemvig kommune)
Morten Ager og Lotte Stilling Nielsen (Lemvigegnens Landboforening)
Mathilde Rasmussen (Favrskov kommune)
Sandra Arvidson (Nordfyns Kommune)